

behøver ikke at have nogen Lov, der tvinger dertil; det skeer daarlign ved Vacancer, da der saa Ingen er, der paaseer Præstegaardens Tærv. Derfor mener jeg, at man maa lade det skeep ganstke jævnt og roligt. Naar jeg seer hen til Sikkerheden for Indtægterne, troer jeg, at Jorden er sikkrere end den Erstatning, der gives for Jorden. Det er en stor Sikkerhed, men naar der er et almindeligt Duffe derom, modsetter Ministeriet sig ikke, hvor Forholdene tale for en Formindskelse af Præstegaardsjorden. Der blev anført Noget om Ansættelsen af forskjellige Bisoppers Lønning, som den ærebe Taler (F. Nielsen), som det forekom mig, misbilliger; der var gjennem Finantsloven taget en aldeles lovgylbig Bestemmelse om den Maade, hvorpaa Bisopperne skulle lønnes. Jeg stemte mod denne Bestemmelse; jeg syntes slet ikke, at den var paa rette Sted, men den blev accepteret af den daværende Cultusminister, og denne Bestemmelse i Finantsloven havde fuldgylbig Kraft. Ikke bestominde erhvervede en Cultusminister en Resolution, som om der aldeles ikke var nogen Lovbestemmelse, det var som om han stod aldeles over Loven og aldeles ikke var bunden ved denne fuldkommen gylbige Lovbestemmelse, som havde faaet Hans Majestæts allerhøieste Sanction. Skulde man anerkjende det Berettigede i en saadan Fremgangsmaade, saa vare virkelig de ved Lov tagne Bestemmelser aldeles intetsigende. Jeg maa derfor forvare mig imod, at der i den Bestemmelse, som Rigsdagen, altsaa ogsaa Landstinget, medvirkede til, skulde være skeep noget Ubilligt. Det er tillige anført, at Staten skulde have taget Bispetienderne uden noget Besverlag. Jeg vil bede den ærebe Taler om at see efter i Finantsloven, hvorledes Forholdet stiller sig mellem Staten og Folketirken. Han vil deraf see, at dersom de Forslag, som ere gjorte, tages tilfølg, bidrager dog Staten meget Betydeligere, end Bispetienderne udgjøre. Der er paa forskjellig Maade hdet Bidrag fra Statskassen, og jeg troer derfor egentlig ikke, at man kan klage over, at man har faaet nogen saa særdeles stor Fordeel med Hensyn til Bispe-

tienderne. Hvis det var Tilfældet, at der med Hensyn til Præsternes Lønning stod i Finantsloven en saadan Bestemmelse, som den ærebe Rigsdagsmand antybede, ja saa var Sagen dermed afgjort, og det er netop derfor jeg troer, at vi skulle forsøge at behandle dette Spørgsmaal nu, at man ikke skal styde det fra sig, men gaae roligt og alvorligt ind paa den hele Sags Behandling, fordi man dog ingen Sikkerhed har for, at der ikke ved en eller anden Leilighed kan liste sig en saadan Bestemmelse ind i Finantsloven, der kaster det Hele overende paa samme Maade, som skeep er med Hensyn til Bispetienden. Den ærebe Rigsdagsmand, troer jeg, gjorde sig skyldig i nogen Feilregning. I det Mindste har en særdeles fortrinlig Regnemester underrettet mig om, at det, man maatte anstille Beregning over og som vandtes, var ikke 3 pCt., men 1½ pCt. Om Oppebørslerne ere 2 pCt., skal jeg ikke htre mig om, men gaar jeg ud fra hvad den ærebe Rigsdagsmand bemærkede, vil jeg altsaa komme til henved 4 pCt. Jeg spørger alle dem, som have været i Forlegenhed for Penge, og i det Tilfælde troer jeg at Præsterne have været under den nuværende Lønningsmaade, om det ikke er en overordentlig lempelig Maade at kunne faae Penge til 4 pCt. Jeg troer næsten, at ikke en eneste geistlig Embedsmand, som har været i det Tilfælde, ikke har følt, at Maaden, hvorpaa Indtægterne oppebæres, er meget skadelig i oeconomic Henseende. Det sætter dem tilbage for længere Tid, de skulle arbejde sig op og have meget ondt derved. Jeg vilde ansee det for overordentligt ønskeligt for Folketirken, dersom de Bestemmelser, som ere tagne i Finantsloven og denne Lov, gif igjen nem nogenlunde usforandrede. Jeg vilde ansee det tillige for gavnligt i det Hele for vor hele Udvikling. Jeg troer, at man vilde komme ind paa en rolig Behandling af disse Spørgsmaal, og Meget af det, som nu giver Anledning til saa interessant, men tillige saa heftige Debatter om Kirken's Eiendomsret, vilde synke ned til at være en reen theoretisk Ouestion, uden praktisk Betydning.